

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ТРЕТЬОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
ГОВОРУХА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ
УХВАЛА

20 жовтня 2020

Київ

5312/0/18-20

Член Третьої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Говоруха В.І., попередньо вивчивши та перевіривши дисциплінарну скаргу народного депутата України Бужанського М.А. на дії судді Шевченківського районного суду міста Києва Сидорова Євгенія Вікторовича,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 14 вересня 2020 року надійшла дисциплінарна скарга народного депутата України Бужанського М.А. (вхідний № 136/3/5-20) на дії судді Шевченківського районного суду м. Києва Сидорова Є.В. у судовій справі № 761/41833/18.

Згідно протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 14 вересня 2020 року скарга передана для попередньої перевірки члену Третьої дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Говорусі В.І.

Відповідно до статті 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Пунктом 1 частини третьої статті 42 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» передбачено, що дисциплінарне провадження включає попереднє вивчення та перевірку дисциплінарної скарги.

Згідно з пунктами 1 та 2 частини першої статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач), вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону та наявність підстав для залишення без розгляду дисциплінарної скарги чи відмови у відкритті дисциплінарної справи, а за наявності підстав, визначених пунктами 1–5 частини першої статті 44 цього Закону, – повертає дисциплінарну скаргу скаржнику.

У скарзі Бужанський М.А. зазначає, що під час розгляду матеріалів про

притягнення до адміністративної відповідальності за ст. 130 КУпАП, суддя Сидоров Е.В. допустив затягування розгляду справи, що призводило до неможливості притягнення особи за скоєне правопорушення.

Так, 1 листопада 2018 року до Шевченківського районного суду м. Києва надійшов протокол від 28.10.2018 року про скоєння адміністративного правопорушення за ч. 1 ст. 130 КУпАП.

Відповідно до складеного працівниками поліції протоколу, 28 жовтня 2018 року о 09 годині 05 хвилин по вул. С.Стрільців, 103 в м. Києві керував автомобілем «Део» з явними ознаками наркотичного сп'яніння, однак від проходження огляду у встановленому порядку водій відмовився у присутності двох свідків.

26 грудня 2018 року, тобто через 2 місяці після надходження протоколу, суддя Сидоров Є.В. ухвалив постанову про повернення матеріалів справи про притягнення до управління поліції для усунення недоліків. Затягування суддею Сидоровим Є.В. розгляду справи призвело до неможливості притягнення до відповідальності вказаної особи через сплив строку, встановленого законом.

Пункт 1 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» покладає на суддю обов'язок справедливо, безсторонньо та своєчасно розглядати і вирішувати судові справи відповідно до закону з дотриманням засад і правил судочинства.

Таким чином, на думку скаржника, суддя Сидоров Є.В. допустив безпідставне затягування або невжиття заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом, що відповідно до пункту 2 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» є підставою для дисциплінарної відповідальності.

На підставі викладеного Бужанський М.А. просить притягнути суддю Шевченківського районного суду м. Києва Сидорова Є.В. до дисциплінарної відповідальності.

Згідно з пунктами 3, 4 частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга повинна містити конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді, а також посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

Разом з тим, під час попередньої перевірки встановлено, таке.

1.11.2018 року до Шевченківського районного суду м. Києва надійшов протокол про адміністративне правопорушення від 28.10.2018 року відповідно до якого 28 жовтня 2018 року о 09 годині 05 хвилин по вул. С.Стрільців, 103 в м. Києві, керував автомобілем «Део» з ознаками наркотичного сп'яніння. При цьому, від проходження огляду на стан сп'яніння у встановленому законом порядку водій відмовився у присутності двох свідків. Тобто порушив вимоги п. 2.5 Правил дорожнього руху України.

Такі дії були кваліфіковані за частиною 1 статті 130 КУпАП.

Під час попередньої перевірки суддя Сидоров ЄВ. надав письмові пояснення, в яких зазначив, що 1.11.2018 року до Шевченківського районного суду м. Києва з Управління патрульної поліції у м. Києві Департаменту патрульної поліції Національної поліції України надійшов протокол про адміністративне правопорушення відносно за ч. 1 ст. 130 КУпАП.

Справу про адміністративне правопорушення він призначив до розгляду на 9.11.2018 року.

В цей день в судове засідання не з'явився, повістка про виклик до суду повернулась за завершенням терміну зберігання.

З метою дотримання права особи, що притягується до адміністративної відповідальності на участь у судовому засіданні, розгляд справи повторно призначено на 30.11.2018 року.

На зазначену дату в судове засідання повторно не з'явився, повістка про виклик до суду знову повернулась за завершенням терміну зберігання.

Оскільки строки притягнення до адміністративної відповідальності, передбачені ст. 38 КУпАП дозволяли відкласти розгляд справи про адміністративне правопорушення, повторно було прийнято рішення про відкладення розгляду справи на 26.12.2018 року.

26 грудня в судове засідання також не з'явився, повістка про виклик до суду повернулась з відміткою «неправильно зазначена, відсутня адреса одержувача».

Встановивши, що орган, який склав протокол про адміністративне правопорушення неправильно вказав адресу правопорушника, не зазначивши номер квартири в якій він проживає, а номер його мобільного телефону перебуває поза зоною досяжності, суддя прийняв рішення повернути протокол про адміністративне правопорушення органу, що його склав для усунення зазначених недоліків.

Крім того, суддя Сидоров Є.В. пояснив, що протокол про адміністративне правопорушення від 28.10.2018 року після усунення недоліків повернувся до суду 21.01.2019 року, тобто у межах строків накладення стягнення, передбачених ст. 38 КУпАП. Даний факт свідчить про те, що його рішення про повернення зазначеного протоколу для належного оформлення не вплинуло на можливість притягнення до адміністративної відповідальності.

Таким чином, скарга народного депутата України Бужанського М.А. не містить відомостей, які свідчили б про умисне, внаслідок недбалості або істотне порушення суддею Шевченківського районного суду м. Києва Сидоровим Є.В. норм чинного законодавства у судовій справі у судовій справі № 761/41833/18.

Викладаючи у скарзі своє бачення та трактовку вимог закону, а також законності прийнятого суддею рішення, Бужанський М.А. фактично надає суб'єктивну оцінку діям суддів, оперуючи твердженнями, які не містять

відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді, передбаченого статтею 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та посилення на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують дисциплінарний проступок судді.

При цьому, основні доводи скарги будуються на припущеннях і зводяться до незгоди з постановою судді Сидорова Є.В. від 26 грудня 2018 року, якою повернуто протокол про адміністративне правопорушення органу, що його склав для усунення виявлених недоліків.

Проте, згідно зі статтею 131 Конституції України, статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Вища рада правосуддя не є органом до повноважень якого належать питання перевірки законності та обґрунтованості судових рішень.

Відповідно до статті 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

При здійсненні правосуддя судді незалежні і керуються верховенством права (частина перша статті 129 Конституції України).

Таким чином, Вища рада правосуддя не уповноважена оцінювати ані те, у який спосіб суддя використовує власний суддівський розсуд під час розгляду справи, ані те, яким чином він робить висновки з питань фактів і з питань права. До повноважень Ради не належить перегляд судових рішень (включаючи процесуальні рішення) і процесу їх ухвалення.

Зі змісту скарги убачається, що скажник фактично порушує питання про законність прийнятого суддею рішення, яке пов'язане із суддівським розсудом (дискреційними повноваженнями).

1 лютого 2018 року Верховний Суд (справа № 634/609/15-к) роз'яснив, що поняття судової дискреції (судового розсуду) охоплює повноваження суду (права та обов'язки), надані йому державою, обирати між альтернативами, кожна з яких є законною, та інтелектуально-вольову владну діяльність суду з вирішення у визначених законом випадках спірних правових питань, виходячи із цілей та принципів права, загальних засад судочинства, конкретних обставин справи тощо.

Тобто дискрецією є законодавчо закріплена можливість певного державного органу вибрати одне з альтернативних діянь. Причому кожна з таких альтернатив є правомірною (постанова Верховного Суду від 27 лютого 2018 року у справі № 816/591/15-а).

За Рекомендаціями Комітету Міністрів Ради Європи № R (80)2 від 11 березня 1980 року дискреційними є повноваження, які адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду, тобто коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за цих обставин.

За таких обставин без ніякого сумніву можна зробити висновок, що суддя Шевченківського районного суду м. Києва Сидоров Є.В., ухвалюючи постанову від 26 грудня 2018, не вийшов за межі дискреційних повноважень судді.

Крім того, у відповіді на звернення Конституційного суду Республіки Молдова про надання експертного висновку (*amicus curiae brief*) стосовно статті 307 Кримінального кодексу Республіки Молдова Венеціанська комісія зазначила, що судді не повинні притягатися до відповідальності за тлумачення на свій розсуд правової норми, що відрізняється від тлумачення цієї норми його колегами. Навіть якщо суддя у своєму рішенні свідомо розтлумачить норму закону протилежно до її тексту, початкового значення або наявних прецедентів застосування – головне, щоб це було зроблено відкрито і таке відхилення від попередньої практики забезпечувалося належною аргументацією.

Основним засобом правового захисту від помилок у судових рішеннях слугує оскарження цих рішень в порядку апеляційного провадження.

Тому, щоб не підривати незалежність суддів, відповідальність внаслідок здійснення судових функцій повинна застосовуватись за найбільш серйозні порушення і не повинна застосовуватись при ненавмисних помилках. Інакше це становитиме загрозу як неупередженості, так і незалежності судової системи.

Що стосується неупередженості, про що також йдеться у скарзі, то вона є ключовою характеристикою судді, основою судового процесу і вважається очевидним фактом. Презумпція неупередженості має значну вагу. Особа, яка заявляє про упередженість, повинна бути здатна довести реальну або очевидну відсутність неупередженості у судді. Але простої заяви недостатньо, необхідно навести достовірні докази. Особиста думка або незгода з рішеннями судді не є доказом упередженості. У будь-якому випадку, припущення щодо упередженості є правовим питанням, яке має бути винесене на розгляд суду. За виключенням надзвичайних обставин, заява про справжню або можливу упередженість не є питанням поведінки судді.

Подана народним депутатом України Бужанським М.А. дисциплінарна скарга не містить конкретних відомостей про наявність у поведінці судді Сидорова Є.В. ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді.

За наведених обставин дисциплінарну скаргу Бужанського М.А. необхідно залишити без розгляду та повернути скаржнику на підставі пунктів 2, 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 42 – 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтями 107, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пунктом 12.2. Регламенту Вищої ради правосуддя,

ухвалив:

дисциплінарну скаргу народного депутата України Бужанського Максима Аркадійовича (вхідний № 136/3/5-20) на дії судді Шевченківського районного суду м. Києва Сидорова Євгенія Вікторовича – залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Третьої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

В.І. Говоруха